

Närsjukvårdens förvaltning

Kristin Löfgren
Nämndtjänsteman

Tjänsteskrivelse

Datum	Diarienummer
2021-04-14	DN NSV200334

Driftnämnden Närsjukvård

Uppdrag om förändring av enheter inom Vårdcentralen Halland

Förslag till beslut

Driftnämnden Närsjukvård antecknar att informationen har lämnats till nämnden.

Sammanfattning

Driftnämnden Närsjukvård har gett förvaltningen i uppdrag att göra en genomlysning av Vårdcentralen Hallands enheter samt ta fram ett förslag till förändring av utbudet av mindre enheter, filialer, till vårdcentralerna inom Vårdcentralen Halland (2020-06-25 §37). Uppdragets utgångspunkt är att kunna erbjuda invånarna en säker, jämlik och effektiv vård till god kvalitet och tillgänglighet.

Förvaltningen föreslog 2020-12-17 § 83, att den vård som idag bedrivs på filialer som tillhör vårdcentralerna Tvååker, Veddige(Kungsäter), Oskarström, Getinge och Vallås ska samlas till huvudvårdcentralerna. Fem av elva filialer avvecklas för att samla resurser till respektive huvudvårdcentral.. Förslaget innebär att filialerna i Rolfstorp, Kungsäter, Åled, Harplinge och Simlångsdalen avvecklas. Personalen kommer inte att minska som en följd av beslutet utan kommer att ha kvar sin stadigvarande anställning på huvudvårdcentralen.

Driftnämnden Närsjukvård återremitterade ärendet med följande motivering; ”Driftnämnden Närsjukvård återremitterar ärendet för att genomföra en fördjupad utredning som tar hänsyn till följande aspekter:

- Vilka konsekvenser skall det innebära för verksamheterna samt ekonomin ifall samtliga filialer rustades upp för att möta det krav som ställs för att bedriva en patientsäker och kvalitativ vård?
- Hur stor andel av de boende inom respektive filials upptagningsområde är listade på filialens huvudvårdcentral?
- Vilka möjligheter erbjuder Region Halland i stort för att underlätta för de boende på dessa orter att kunna ta sig till huvudvårdcentralerna."

Bakgrund

De regiondrivna och de privata vårdcentralerna styrs utifrån samma uppdrag, samma intäktmodell och samma regelverk genom avtal mellan Region Halland och respektive vårdcentral. Förutsättningarna för avtalen styrs genom dokumentet Vårdval Halland. Vårdvalet bygger på Lagen om valfrihetssystem (LOV) och sker på en konkurrensutsatt marknad. Varje vårdcentral bär sina kostnader och finansieras genom hälso- och sjukvårdspengen som är den huvudsakliga delen av vårdenhetens ersättning, och patientavgifter. Intäkterna finansierar de kostnader som är förknippade med åtagandet till invånare som valt vårdenheten. Detta gäller kostnader för personal, lokaler, utrustning, inkontinenshjälpmedel och medicinsk service inklusive röntgen. Även besök som vårdenhetens invånare gör hos andra vårdenheter samt betalning för den utomlänsvård som vårdenhetens invånare gör ska finansieras av intäkterna.

I Vårdval Halland finns inget uppdrag eller möjlighet till kostnadsersättning för regiondrivna verksamheter för att upprätthålla eller öka en jämn fördelning av primärvård i länet. Fördelningen styrs av vilka primärvårdsleverantörer som har intresse av att etablera sig i området.

Vårdval Halland innebär för vårdenheterna att de ska ”vara ett naturligt förstahandsval för invånare med behov av hälso- och sjukvård. Vårdenheten ska ge en trygg och förtroendefull hälso- och sjukvård med god medicinsk kvalitet och hög säkerhet, god tillgänglighet, kontinuitet, ett gott bemötande på lika villkor samt en helhetssyn på patientens livssituation, hälsotillstånd och vårdbehov i samverkan med berörda”

En vårdcentral tillåts att starta en filial om den är till nytta för huvudenhetens listade patienter, förbättrar vårdutbudet i områden där avståndet är långt till närmaste vårdenhet eller om vårdcentralen växer så att allt utbud ej ryms inom

huvudenheten. Om inte leverantören uppfyller det beskrivna vårdinnehållet, bemanningen, lokaliseringen, lokal tillgången, tillgängligheten eller om den verksamhet som bedrivs där har väsentliga brister har Region Halland rätt att återta sitt medgivande till fortsatt drift av en filial, enligt Vårdval Halland. När filialerna i Rolfstorp, Kungsäter, Åled, Harplinge och Simlångsdalen startade fanns inte någon beskrivning för filialer i Vårdval Halland. Filialerna är därför inte prövade mot kraven i Vårdvalsavtalet och uppfyller inte de ställda kraven bland annat på lokalernas utformning.

Filialerna i Simlångsdalen, Rolfstorp och Kungsäter har enligt utredningen som Närsjukvårdens förvaltning utfört, se bilaga 2, endast uppfyllt 3 av 9 kriterier som man ställt upp för att tillhandahålla en vård med god kvalitet. Filialerna i Harplinge och Åled har endast uppfyllt 2 av 9 kriterier.

Samtliga av de fem filialerna uppfyller inte:

- Håller öppet oavsett behov på huvudvårdcentral
- Filial tillhör vårdcentral som idag erbjuder vård 45 timmar/vecka eller mer. (Enligt vårdvalsmodellen 2021 kommer detta att krävas)
- Lokaler och medicinteknisk utrustning är ändamålsenligt för dagens verksamhet. (Större investeringsbehov förekommer ej inom 5 års tid)
- Antal besök 2019 överstiger 2 500
- Ensamarbete förekommer ej
- Arbete på filial bedrivs av tre eller fler yrkesgrupper samtidigt (vid något tillfälle under veckan)

Listning i filialernas område

Som patient kan man inte lista sig på en filial utan listningen i Vårdval Halland utgår alltid från en vårdcentral. Samtliga av de fem filialerna är därför beroende av sin huvudvårdcentral, inte bara genom listning, utan också för att kunna tillgodose patientens hela vårdbehov.

50 procent av patientunderlaget i postnummerområdena för Harplinge är listade på huvudvårdcentralen i Getinge. 41 procent av patientunderlaget i postnummerområdena för Åled är listade på huvudvårdcentralen i Oskarström. I Simlångsdalens postnummerområde är 30 procent av patientunderlaget listat på huvudvårdcentralen Vallås. Närsjukvården Hallands marknadsandel i området Halmstad var i 44,4 procent i mars 2021.

När det gäller filialerna i Varbergsområdet så har Kungsäter ca 76 procent av patientunderlaget inom postnummerområdena listade på huvudvårdcentralen i

Veddige. För Rolfstorp är det ca 49 procent av patientunderlaget inom postnummerområdet som är listade på huvudvårdcentralen i Tvååker. Marknadsandelen för Närsjukvården Halland i området Varberg, var 59,4 procent i mars 2021.

	Filialen i Harplinge	Filialen i Åled	Filialen i Simlångsdalen	Filialen i Rolfs torp	Filialen i Kungsäter
Andel/antal listade personer på huvudvårdcentralen i postnummerområde	ca 50 % /1044	ca 41% /870	ca 30 % /522	ca 49 % /590	ca 76 % /681
Antal listade på övriga vårdcentraler inom Närsjukvården Halland	178	365	403	278	60
Antal listade på privata vårdcentraler	842	874	767	322	150
Summa listade i postnummerområde	2064	2109	1692	1190	891

Uppgifterna är framtagna genom Vårdvalservice på Gemensam administrativ service, Region Halland och baserade på respektive filials postnummerområden, uttagna januari 2021. Postnumren som ligger till grund för tabellen har i princip ett och samma geografiska område.

Möjligheter att resa från filial till vårdcentral

Närsjukvårdens utredning om Vårdcentralen Hallands enheter, se bilaga 2, utgick från att det skulle finnas ett alternativ för vårdutbud inom 15 km. Av den anledningen har detta inkluderats i sammanställningen om tidsåtgång för resande samt beräknat tidsåtgång för bilresa mot huvudvårdcentral.

Harplinge

Med kollektivtrafik till huvudvårdcentral: 1 timma och 8-23 min och resvägen går via Halmstad, timmesvis.

Med kollektivtrafik till närmaste vårdcentral: 32 minuter, timmesvis.

Avståndet mellan Harplinge och Vårdcentralen Getinge är cirka 10 km och att resa med bil tar 15 minuter.

Åled

Med kollektivtrafik till huvudvårdcentral: 26-34 minuter, timmesvis.

Med kollektivtrafik till närmaste vårdcentral: 17 minuter, timmesvis.

Avståndet mellan Åled och Vårdcentralen Oskarström är ca 9 km och att resa med bil tar 11 minuter.

Simlångsdalen –

Med kollektivtrafik till huvudvårdcentral: 20-23 minuter, timmesvis

Med kollektivtrafik till närmaste vårdcentral: som ovan, timmesvis.

Avståndet mellan Simlångsdalen och Vårdcentralen Vallås är ca 19 km och med bil tar resan 17 minuter.

Rolfstorp – Med kollektivtrafik till huvudvårdcentral: 37 minuter inkl. byte, pendlartrafik som trafikeras anropsstyrt(Närtrafik)Alternativt via Varberg 1-1,5 timma, pendlartrafik.

Med kollektivtrafik till närmaste vårdcentral: 21 minuter, timmesvis.

Avståndet mellan Rolfstorp och Vårdcentralen Tvååker är ca 14 km och med bil tar resan 20 minuter.

Kungsäter –

Med kollektivtrafik till huvudvårdcentral: 27 minuter (1 gång om dagen) alternativt via Varberg 1,5-2 timma med pendlartrafik som är anropsstyrd
Närtrafik

Med kollektivtrafik till närmaste vårdcentral: 40-65 minuter, pendlartrafik.

Avståndet mellan Kungsäter och Vårdcentralen Veddige är ca 21 km och med bil tar resan 23 minuter..

Utveckling av kollektivtrafiken

Hallandstrafikens fokus ligger i att ombesörja anpassad allmän trafik till och från de större sjukhusen i länet, Kungsbacka, Varbergs och Halmstad sjukhus. Majoriteten av stadsbussar och regionbussar knyter an vid Kungsbacka station, Varberg station och Halmstad resecentrum och har sedan god turtäthet gentemot sjukhusen.

Huvuddragen för länstrafiken redovisar Hallandstrafiken i trafikförsörjningsprogram och aktuella planer som beslutas av regionfullmäktige. Hallandstrafikens program och planer sänds även ut på remiss till Region Hallands kommuner där de ges möjlighet att samstämna planerna med sin egen planering.

Olika sätt att resa med Hallandstrafiken

Färdtjänst

Man kan ha rätt till färdtjänst om man har stora svårigheter att förflytta sig på egen hand, svårt att resa med allmänna kommunikationer som buss och tåg. Eller har en funktionsnedsättning med varaktighet längre än 3 månader. Hög ålder ger inte automatiskt rätt till färdtjänst. Dåliga kommunikationer är inte heller ett skäl till att bli beviljad färdtjänst.

Närtrafik

Närtrafiken är ett komplement till den ordinarie busstrafiken i områden där det aldrig eller sällan går någon buss. Syftet med Närtrafiken är att man ska kunna ta sig in till närmaste samhälle för att kunna uträtta ärenden, ta del av samhällsservice eller resa vidare med ordinarie kollektivtrafik. Resan utförs med taxi och samordnas med annan beställningstrafik.

Beställningstrafik

Beställningstrafik är de turer som finns i tidtabellen och som måste beställas.

Sjukresor

Om det finns medicinska skäl så kan det finnas möjlighet att åka med regionens sjukresefordon. Man behöver ett intyg från vården och sedan bokar man resan via en beställningscentral. För den som har fyllt 85 år behövs inte intyg för sjukresor inom Halland. Man kan få sjukresa eller reseersättning om man besöker vårdmottagning, tandläkare eller sjukhus inom Halland som Region Halland har avtal med.

Konsekvenser

Verksamhet och patient

Personal som arbetar på filialerna i Rolfstorp, Kungsäter, Åled, Harplinge och Simlångsdalen har sin anställning på respektive filials huvudvårdcentral. När filialen är öppen reser personal på arbetstid från sin huvudarbetsplats för att bemanna filialen. Möjligheten för huvudvårdcentralen att kunna disponera sin personal på bästa sätt för att skapa en stabil och pålitlig verksamhet minskar. Mer tid läggs på förflyttningar och omstarter för personalen. Detta leder i sig till att knappa resurser inte alltid används mest effektivt ur ett verksamhets- eller patientperspektiv.

Ekonomi

De två största kostnadsposterna för en vårdcentral är lokalkostnad och personalkostnad. En ökad kostnad för lokaler medför att kostnader för till

exempel personal, behöver minska eller att intäkterna (hälso- och sjukvårdspenget eller patientavgifter) ökar med motsvarande.

Filialen i Harplinge

Lokalen saknar idag utrymme för medicinsk utrustning, spol, disk och steril hantering. Man behöver bredda den handikappanpassade patienttoaletten och bygga en ny entré för BVC samt införskaffa patientlarmsystem. Lokalerna behöver anpassas för modern vård och dess flöde, det vill säga möjlighet till ankomstregistrering, triagering samt säkra vårdhygien. Anpassningar och nybyggnationer uppskattas kosta 1 700 000 kronor.

Filialen i Åled

Filialen i Åled bedrivs idag uteslutande som en BVC-filial. Beräkningarna har tagit höjd för att också kunna bedrivas med annat utbud. Lokalen saknar idag utrymme för medicinsk utrustning, spol, disk och steril hantering. Man behöver bygga till en handikappanpassad patienttoalett(HWC) och ett nytt väntrum för BVC samt införskaffa ett patientlarmsystem. Lokalerna behöver anpassas för modern vård och dess flöde. Det vill säga möjlighet till ankomstregistrering, triagering samt säkra vårdhygien i varje patientrum. Filialen i Åled är för liten för att kunna byggas om till en plats där patientsäker och kvalitativ vård bedrivs. Filialen skulle behöva dubblera ytan för att kunna få plats med de förändringar som behövs (under förutsättning att det är möjligt, Region Halland är inte hyresvärd.) Ombyggnationer och utökning uppskattas kosta ca 3 000 000 kronor exklusive utökade hyreskostnader.

Filialen i Simlångsdalen

Filialen i Simlångsdalen saknar en separat ingång för BVC. Man saknar också utrymme för medicinsk utrustning, spol, disk och steril hantering. Den saknar också patientlarmsystem samt behöver anpassas efter ett modernt vårdflöde, det vill säga möjlighet till ankomstregistrering, triagering samt säkra vårdhygien i varje patientrum. Uppskattningsvis behöver filialen dubblera sin yta för att kunna hantera förändringarna (under förutsättning att det finns mer yta att hyra, Region Halland är inte hyresvärd)) Kostnaderna för ombyggnad och utökning uppskattas kosta ca 3 150 000 kronor exklusive utökade hyreskostnader.

Filialen i Rolfstorp

Filialen i Rolfstorp saknar idag reception. Idag används en del av labbet till detta vilket skulle behöva åtgärdas för att uppfylla sekressavtalet. Filialen

behöver också kompletteras med ett nytt väntrum samt handikappanpassad patienttoalett till BVC. Utrymmena räcker inte till för ombyggnationerna utan lokalerna behöver byggas ut. En ny reception och utbyggnation uppskattas kosta ca 4 500 000 kronor.

Filialen i Kungsäter

Lokalen saknar idag ändamålsenligt utrymme för medicinsk utrustning, spol, disk och steril hantering. Sterilen delar idag utrymme med städförvaring vilket inte är ändamålsenligt ur ett vårdhygienperspektiv. För att få plats med sterilen så behöver man dela av en bit av väntrummet till städutrymme. Filialen behöver också få nya ytskikt. Detta uppskattas kosta ca 1 300 000 kronor.

Totala kostnader

Totalsumma för ny- och ombyggnationer av filialerna beräknas till ca 13 450 000 kronor. De investeringar som redovisas för filialerna leder också till en årlig hyresökning på ca 2 000 000 kronor.

Sammanställning av uppskattade kostnader för om- och nybyggnation

Åtgärd	Harplinge	Åled	Simlångsdalen	Rolfstorp	Kungsäter
Spol, disk och steril	500 000	500 000	500 000		700 000 (inkl. flytt av städutr)
Ny entré BVC	500 000		250 000		
Nytt väntrum BVC		300 000			
Ny reception				500 000 (inkl ombygg)	
Patientlarmsystem	150 000	100 000	100 000		
Ytskikt					600 000
Ombyggnation för HWC	500 000	250 000			
Ombyggnation för större yta samt flöde		2 000 000	2 000 000	4 000 000	
Summa	1 650 000	3 150 000	2 850 000	4 500 000	1 300 000

Kostnaderna för om- och nybyggnationer är uppskattade av Regionfastigheter, Region Halland

Närsjukvårdens förvaltning

Karin Hesselgard
Förvaltningschef

Bilaga:

- DNNSV § 83, 2020-12-03 Uppdrag om förändring av Vårdcentralen Hallands enheter (Beslut om återremiss)
- Sammanställning av filialerna, 2020-12-03, bilaga 2

Styrelsens/nämndens beslut delges

Verksamhetschefer på Vårdcentralerna Tvååker, Veddige, Oskarström, Getinge och Vallås.